

Letselpreventie bij de jeugd; integraal aan de slag

Veel ongevallen met (jonge) kinderen en jongeren zijn te voorkomen. Om deze ongevallen daadwerkelijk te voorkomen, is een integrale aanpak nodig. Er zijn immers meerdere factoren die letsel veroorzaken: onveilige omgeving, onveilig gedrag en onvoldoende toezicht.

Inleiding

In de digitale Handreiking Gezonde Gemeente op Loketgezondleven.nl is informatie gebundeld om letselpreventie lokaal vorm te geven.¹ Naast de mogelijkheden voor een integrale aanpak, staan interventies en cijfers op een rij en komen financiering en samenwerking aan bod. Een integrale aanpak is een mix van samenhangende activiteiten en interventies in verschillende settings (wijk, school). Daarbij wordt zowel ingezet op het verminderen van risico's in de leefomgeving als op het stimuleren van veilig gedrag.

In het themadeel letsel in de Handreiking Gezonde Gemeente staan de mogelijkheden voor een integrale aanpak van letselpreventie bij de jeugd uitgewerkt aan de hand van vijf pijlers. We zoomen in dit artikel in op de pijlers 'omgeving', 'voorlichting en educatie' en 'ondersteuning'. Voor de pijlers 'regelgeving en handhaving' en 'signalering en advies' verwijzen we naar de handreiking.

Omgeving veilig inrichten

Het verminderen van risico's op letsel in de leefomgeving is een belangrijke pijler bij letselpreventie. Zo kan de gemeente zorgen voor veilige routes naar school en aandacht besteden aan waterveiligheid in de wijk. Speel- en tuinbeheerders kunnen zorgen voor veilige speelgelegenheden in de wijk.

Voorlichting, educatie en ondersteuning stimuleren veilig gedrag

Voorlichting kan veilig gedrag stimuleren. Bijvoorbeeld door ouders te informeren over de ontwikkeling van hun kind en de veiligheidsaspecten daarbij. Maar vaak zijn

ook vaardigheden nodig. Ondersteuning daarbij biedt bijvoorbeeld het bewegingsprogramma 'Vallen is ook een sport' voor het primair onderwijs.

Erkende interventies

Om de pijlers in te vullen, biedt de Handreiking Gezonde Gemeente een overzicht met erkende interventies; effectief en uitvoerbaar. Enkele voorbeelden:

- 'Vallen is ook een sport': gericht op het verbeteren van valvaardigheden bij kinderen in de basisschoolleeftijd;
- Veiligheidskaarten 'Veilig Groot Worden': om ouders te informeren over de ontwikkeling en veiligheid van hun kind.

Letselpreventie vraagt afstemming

Een integrale aanpak behelst verschillende activiteiten en interventies. Hierbij zijn gemeenten, diverse organisaties en inwoners betrokken. Binnen de gemeente gaat het om beleidsterreinen als volksgezondheid, verkeersveiligheid en ruimtelijke ordening. Lokaal zijn bijvoorbeeld kinderdagverblijven, scholen en consultatiebureaus, beheerders van sportaccommodaties en speeltuinen, wijkbewoners en ouders actief. Om overlap te voorkomen, krachten te bundelen en dezelfde boodschap te geven, is afstemming en samenwerking nodig.

Literatuur

1. Handreiking Gezonde Gemeente, themadeel letsel, VeiligheidNL en RIVM Centrum Gezond Leven. www.loketgezondleven.nl.